

Laat de kust met rust

WIM DE BIE

Dames en heren, ik voer hier het woord namens de oudste groep bewoners van het Zuidhollandse kustgebied: de Cananefaten. In de geschiedenisboekjes worden wij Kaninefaten genoemd, maar dat is fout. Dat is de naam die de Romeinen ons hebben gegeven. Het is Cananefaten, met een C aan het begin en een A in het midden.

Wij Cananefaten leefden in deze kuststreek vermoedelijk al enkele duizenden jaren geleden, ruim voor de christelijke jaartelling dus. Ons volk bestond toen uit eenvoudige boerengezinnen, die zich met hun simpele boerderijtjes vestigden te midden der moerassen op de hoger gelegen strandwallen. Onze voorouders moesten een dagelijkse strijd leveren tegen de grillen van de oprukkende zee en de nukken van het verstuivende zand. Overal in en rond Den Haag zijn restanten van onze prehistorische nederzettingen opgegraven.

Ik zei het al, ik voer hier het woord namens de Cananefaten, want ik ben één van hen. Eén van de naar schatting 2000 Cananefaten die er nog zijn in Nederland. Mijn grootvader, Willem Harmanus de Bie - een typisch Cananefaats naam - stamde rechtstreeks af van het beroemde stamhoofd Brinno uit de eerste eeuw na Christus. En het was mijn vader, Hypolyte Filippe de Bie - weer een Cananefaats naam - die in 1959 het leiderschap over de Cananefatengemeenschap aan mij overdroeg. En nog altijd komt de Stamraad der Cananefaten jaarlijks bijeen op het nabijgelegen landgoed Meer en Bos.

Trots

Wij vormen dus de laatsten der Cananefaten, en ik neem aan dat u van het bestaan van deze mischien wel kleinste minderheid in Nederland, niet afgist. En dat komt omdat wij ons de afgelopen eeuwen zelden in het openbaar hebben uitgesproken. Wij Cananefaten vormen een bescheiden, vredelievend, maar ook trots volk.

En het is die trots die ons nu voor de openbaarheid

doet kiezen. Men kan lang met ons sullen, maar eens raakt de maat vol! Zoals de maat vol raakte, toen 2000 jaar geleden de Romeinen deze kuststreek bezetten. Lange tijd gedoogden wij deze vreemde overheersers, maar toen zij ons land en ons voedsel gingen vorderen, maakten zij kennis met die Cananefaats trots. En het is ons familielid Brinno geweest, die in het jaar 69 de massale opstand tegen de Romeinen leidde. Hierbij werden de Romeinse kampementen verwoest en de soldaten verdreven.

Het is diezelfde trots geweest die er een kleine 2000 jaar later toe leidde, dat wij het óók niet pikten toen de Germaanse nazihorden ons uit ons leefgebied aan de kust verdreven en het tot verboden sperr-gebied verklaarden. Het waren de Cananefaats verzetsgroepen die, samen met de Canadezen, de gehate Duitse troepen in mei 1945 hebben kunnen verjagen. Maar er zijn andere vijanden die ons volk belaagden, en die nog steeds er op uit zijn ons te verjagen en ons terug te stoten in het rijk der vergetelheid. Om die vijanden nu maar eens met naam en toenaam te noemen, het zijn: de overbevolking, de vooruitgang, de expansiedrift, de natuurverwaarlozing en de geldzucht die momenteel de grootste bedreigingen voor ons volk vormen.

Familie De Bie

Aan de hand van mijn eigen familiegeschiedenis van de afgelopen honderd jaar moge blijken wat ik bedoel. In 1912 verscheen het befaamd kinderboek "De club der jonge Kaninefaten" van de schrijver Cuyk. De hoofdpersoon, Wim, dat is mijn grootvader, stond model voor dit boek. En dat is echt waar; mijn grootvader en schrijver Cuyk woonden samen - in gescheiden huizen dan weliswaar - in de Haagse Edisonstraat. Het boek speelt zich af in 1889 en het beschrijft de avonturen van een groep jongens die een hut in de Haagse duinen, vlakbij Kijkduin, bouwen en er vele avonturen beleven.

In 1889 eindigde de stad Den Haag bij het Verversingskanaal en vandaar ontrolde zich in zuidwestelijke richting een paradijselijk landschap met binnen- en buitenduin, de Zegbroekpolder met zijn rustieke boerderijen, en de toendra-achtige velden tussen Ockenburgh en Meer en Bos. Mijn opa heeft dus het oude, ongerepte, Cananefaats stamgebied nog gekend en in dit boek wordt een goede indruk gegeven van de pracht van dat landschap. In 1910 begon mijn opa een eenvoudige moestuin ter hoogte van de Bosjes van Pex, tot hij in de jaren '20 werd verjaagd door de oprukkende bebouwing van Bloemen- en Vogelbuurt. Ook toen mijn vader en zijn broer, twee van de grootste duinliefhebbers die Den Haag ooit heeft gekend, al botaniserend door deze gebieden trokken was er nog veel schoonheid over, hoewel een groot deel al was opgegeten door het monster "stad". In 1925 was Den Haag inmiddels tot aan de Appelstraat opgekropen.

Ik werd geboren, geachte lezers, toen de Laan van

Wim de Bie als elfjarig jongetje naast zijn grootvader in het duingebied van Den Haag (foto uit het familie-album van Wim de Bie).

Foto van de Segbroekpolder met zijn rustieke boerderijen en fraaie landschap aan het begin van deze eeuw (foto: Gemeentearchief Den Haag).

Meerdervoort tot aan Meer en Bos werd door getrokken. Er stonden hier in deze streek nog weinig huizen. Ook ik bewaar nog beelden van ruimte. Glimpen van het oorspronkelijke oerlandschap der Cananefaten.

Het geduld is op

De foto bij dit artikel (pagina 4) is genomen op de tuin van mijn vader die zich in Kijkduin bevond, vlakbij Meer en Bos. Ik poseer hier als elfjarige met mijn grootvader voor ons hoofdkwartier: dat vervallen schuurtje. Het duin rechts op de foto is de plek waar momenteel Hotel Atlantic staat. Wat ik met deze sentimentele herinneringen bedoel te zeggen, geachte lezers, is dat wij Cananefaten veel, te veel met ons hebben laten sollen. Nage-noeg ons hele gebied is ons ontnomen. Een duizenden jaren oud landschap werd in nog geen honderd jaar weggevaagd. Wij hebben ons mor-

rend en tandenknarsend geschikt in wat onvermijdelijk leek. Maar nu ons laatste houvast, ons laatste vrije uitzicht: het zicht op zee, ons óók dreigt te worden ontnomen, nu achten wij de tijd rijp om ons protest te laten horen. Wij Cananefaten die, met de Batavieren, behoren tot de oudste bewoners van Nederland, wij protesteren met klem tegen de plannen rond de zogenaamde "Kustlocatie".

Opstand der Cananefaten

Maar ons protest gaat verder! Namens de Stamraad der Cananefaten eis ik dat de laatste restjes duingrond in deze regio, de parken Meer en Bos en Ockenburgh, worden teruggegeven aan de oorspronkelijke bewoners: aan mijn familie dus! Ik eindig, geachte lezers, met een heel oud Cananefatenlied, dat onze strijders in 69 zongen tijdens de opstand tegen de Romeinen. Dat gaat zo:

Landzo lee die lep doe mai
Ware doet sesi
Peketti peketti lep doe mai
Knai zet tie

Wij onderschrijven de slogan "Laat de kust met rust", maar voegen er aan toe: "Geef de Cananefaat zijn eigen reservaat!".

Foto van de Haagse Beek ter hoogte van de Duinlaan omstreeks 1930 (foto: Gemeentearchief Den Haag).

